FOLKETIDENDE 2)
Onsdag den 28. juli 1976

Af Finn Sørensen
Foto: Steen Thornit

Sølvmågerne yngler i stort tal på Kalvø, omkring 4.000 til 5.000 par i år. De udgør en trussel mod det øvrige fugleliv, men de to, der plejer dyrelivet på øen, har ikke fået lov til at holde bestanden nede ved brug af fælder.

60 kg gift har ændret rotte-eldorado til fugleparadis nær Nykøbing F.

For bare et par år siden var den ellers ubeboede ø, Kalvø i Guldborgsund lidt syd for Nykøbing F. et sandt rotte-eldorado. 4-5.000 af de firbenede »rovdyr« havde praktisk taget undermineret hele øen og truede fuglelivet.

Nu er rotterne udryddet, og der er igen balance i det rige vade- og andefugleliv. I dag er kun sølvmågerne og vi to-benede en trussel mod de mere sjældne fuglearter, der på Kalvø har fundet en virkelig yngle-plads.

Kalvø er blevet et yndet udflugtsmål for mange sejlende, ikke mindst udlændinge, og det indebærer i sig selv en risiko for at ødelægge øen som en i ornitologisk sammenhæng værdifuld ø. Bl. a. af den grund ønsker fredningsmyndighederne nu i en verserende sag at frede øen, hvilket indebærer et adgangsforbud i fuglenes yngletid fra 15. marts til 15. juli. Fredningssagen ventes afgjort i løbet af efteråret i år.

Der måtte 60 kilo rottegift til at udrydde skadedyrene på Kalvø. I dette arbejde fik de to, der fører tilsyn med øen, Jørn Hansen og Jan Mikkelsen, god støtte af myndighederne, fordi man frygtede, at en eventuel hård vinter på grund af fødemangel ville tvinge rotterne over isen for at invadere Hasselø by. Og det kunne være blevet en katastrofe.

Når det lykkedes så hurtigt at udrydde rotterne, skyldes det, at de har levet på øen i mange år og ikke tidligere været udsat for gift, hvorfor de har været mere modtagelige end deres artsfæller på fastlandet, som ofte bliver immune overfor giften.

Jørn Hansen og Jan Mikkelsen var ikke bange for at anvende gift i deres kamp mod rotterne, fordi disse pr. instinkt går under jorden, når giftens virkninger melder sig. Derfor har de forgiftede rotter ikke været nogen trussel mod fuglene på øen.

I dag lever kun et par rottekuld på Kalvø, og antallet holdes naturligt nede af det hornuglepar, der har slået sig ned.

At Kalvø virker tiltrækkende på andet end fugle er ganske forståeligt. Landskabet er enestående.

I tusinder af år har det ligget uberørt. Kun kvæg udsat af det lodsejerlaug på Hasselø, der ejer Kalvø, har sat aftryk i den saftige græsbevoksning. Ellers ser øen ud som store dele af det øvrige land så ud, inden det kom under plov. Voldsomt kuperet og med store sten spredt ud overalt som terninger kastet på et bord. Her har tiden stået stille.

Der mangler kun en pelsklædt stenaldermand med sin kølle, så er billedet fuldendt.

Men han er der ikke, kun fuglene. De er der til gengæld i tusindvis.

På antallet af reder har man registreret omkring 4-5.000 ynglende sølvmågepar. De er imidlertid en trussel mod de rugende andefugles æg, og derfor har Jørn Hansen og Jan Mikkelsen søgt om lov til at opstille de svenske måge-fælder i et forsøg på at holde bestanden nede. Dette har de imidlertid fået afslag på.

Kalvø er også hjemstedet for en større koloni af hættemåger, og også havterne og de ret sjældne fjordterner har slået sig ned på øen. Af andre ynglefugle kan nævnes knopsvaner, grågæs, strandskader og den toppede skallesluger, og Kalvø bruges også som rasteplads for klyder, hjejler og pibeænder på træk.

Dette fugle-paradis findes kun 5 kilometer fra Nykøbing F. centrum, og byens rygende skorstene ses tydeligt fra øen som en skærende kontrast til dens tidløse fred.

Den toppede skallesluger er blandt de mange både sjældne og mere almindeligt forekomne ynglende fuglearter på Kalvø.

På grund af den tørre sommer, er flere af de mange vandhuller på øen tørlagt. Her i en dalning midt på øen, hvor hættemågerne havde deres koloni.

Store sten ligger spredt i vandkanten omkring Kalvø og på selve øen. Landskabet er uberørt gennem tusinder af år.

Det lodsejerlaug på Hasselø, der ejer Kalvø, bruger øen til græsning for kvæg, og i år har man også sat heste derover. Billedet er taget med teleobjektiv, men alligevel fremgår, hvor tæt fugleøen ligger på selve Nykøbing F.